

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Varkenshouderij Van Rooij te Ell

**Aanvullend toetsingsadvies over het milieueffectrapport
en de aanvulling daarop**

20 mei 2009 / rapportnummer 1875-140

1. OORDEEL OVER HET MER

De Firma Van Rooij wil een vleesvarkenbedrijf oprichten aan de Hunnissensstraat ongenummerd te Ell. Voor het huisvesten van 10.792 vleesvarkens zullen nieuwe stallen worden gerealiseerd en daarnaast zullen er installaties worden gebouwd voor de verwerking van mest en de opwekking van elektriciteit.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leudal moet een besluit nemen over de hiervoor benodigde Wm-vergunningen (Wet milieu-beheer). Ter onderbouwing van deze besluitvorming is een milieueffectrapport (MER) opgesteld door de initiatiefnemer.¹

Voorgeschiedenis

Op 11 februari 2008 heeft de Commissie het MER ter advisering ontvangen. De Commissie heeft essentiële tekortkomingen in het MER geconstateerd en heeft op 24 april 2008 om een aanvulling verzocht.

Naar aanleiding hiervan heeft de initiatiefnemer bij bevoegd gezag een aanvulling op het MER ingediend. De Commissie heeft deze aanvulling op 24 juni 2008 ontvangen. Hoewel de aanvulling op het MER op alle geconstateerde tekortkomingen is ingegaan was de Commissie van oordeel dat voor sommige punten nog steeds essentiële informatie ontbrak. De Commissie heeft op 25 juli 2008, kenmerk 1875-76, dit in een advies over het betreffende MER en de aanvulling verwoord.

Aangepast MER

Op 19 november 2008 heeft de Commissie een aangepast MER ter advisering ontvangen. Dit MER is onderwerp van het onderhavige advies van de Commissie. De Commissie constateerde tijdens de toetsing van het aangepast MER aan de vastgestelde richtlijnen en de wettelijke inhoudseisen een aantal essentiële tekortkomingen. Daarbij ging het om de volgende punten:

- inconsistente informatie over de invloed van ammoniak op voor verzuring en vermisting gevoelige gebieden;
- onvoldoende informatie over de actuele geurhinder.

Verder constateerde de Commissie nog enkele aandachtspunten in het MER. Deze aandachtspunten betrof geen essentiële informatie, maar kan betrokken worden bij de aanvulling van het MER.

De ontbrekende informatie betrof:

- de combiwasser in het voorkeursalternatief: berekeningen gaan uit van een uittreedsnelheid van 8,5 m/s. De Commissie had twijfel over de haalbaarheid hiervan;
- de mestvergisting en -verwerking: hoofdtekst en bijlagen kwamen niet overeen over het al dan niet verwerken/vergisten van mest.

Hierover is met de initiatiefnemer en het bevoegd gezag overleg gevoerd. De ontbrekende informatie is in een memo van de Commissie aan het bevoegd gezag, d.d. 18 februari 2009, kenmerk: 1875-105, nader toegelicht.

De Commissie heeft daarin verzocht de aanvullende informatie binnen zes weken na dagtekening van de memo aan te leveren.

De aanvulling is als totaal herschreven MER ontvangen op 13 maart 2009.

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, samenstelling van de werkgroep wordt verwezen naar bijlage 1.

Op 10 april is nog nadere informatie ontvangen over de te overbruggen weerstanden in het totale systeem en de dimensionering van de luchtwassers.

De Commissie is van mening dat in het MER en de aanvullingen tezamen **de essentiële informatie bevat om het milieubelang voldoende mee te kunnen wegen in de besluitvorming**. Daarbij merkt zij op dat uit de beschikbare informatie nog niet goed is vast te stellen of het voorgestelde ventilatiesysteem juist gedimensioneerd is en de daarbij veronderstelde luchtsnelheid zal worden gehaald. Hierdoor kunnen mogelijk de rekenresultaten ten aanzien van ammoniak, geur en fijn stof niet juist zijn. Met name op het punt van geur kan dit op een aantal geurgevoelige punten tot normoverschrijding leiden. De Commissie adviseert hier bij de verdere besluitvorming aandacht aan te schenken.

In hoofdstuk 2 wordt het oordeel van de Commissie nader toegelicht. In hoofdstuk 3 worden de overige punten behandeld die de Commissie van belang acht voor verdere besluitvorming.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

2.1 Inconsistente informatie ammoniak.

MER

Het MER en het ecologisch rapport bij het MER zijn inconsistent ten op zichte van elkaar met betrekking tot de benoeming van natuurgebieden. Daarnaast is onduidelijk of sprake is van voor verzuring gevoelige habitattypes in het Natura 2000 gebied "Sarsven en de Banen".

Het ecologisch rapport noemde mitigerende maatregelen om de ammoniakdepositie op de voor verzuring gevoelige gebieden te beperken. De initiatiefnemer baseerde zich daarbij op recente studies van Alterra waarin wordt gesteld dat als resultaat van het aanleggen van landschapselementen en/of beplantingen een reductie van de ammoniakemissie van 20 % te behalen is. Op basis van dit onderzoek werd voor het initiatief ook een 20 % correctie toegepast bij de invoergegevens in AAgro-Stacks.

De commissie is van mening dat er nog veel onduidelijkheid over de effectiviteit van dergelijke landschapselementen bestaat. Een reductie in emissies van 20 % op basis van de in het ecologisch rapport genoemde studies van Alterra geeft bovendien geen beeld van de feitelijke situatie van het initiatief, dat uitgaat van een hoog emissiepunt en een hoge uittreedsnelheid van de ventilatielucht. Dit is een andere situatie dan waar in de genoemde studies van wordt uitgegaan. Op basis van de feitelijke situatie verwachte de Commissie dat de depositie hoger zal uitvallen dan berekend was.

De Commissie verzocht de effecten van de voorgestelde en de te realiseren landschapselementen, binnen de mogelijkheden van de initiatiefnemer, op basis van de feitelijke situatie door te laten rekenen voor de verschillende alternatieven, emissiehoogtes en uittreedsnelheden.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling is een aangepast ecologisch rapport opgenomen waarin tevens aandacht is besteed aan de mogelijke gevolgen van het initiatief op het Natura 2000 gebied "Sarsven en de Banen" en de daarvoor kwalificerende soorten en habitats. Hieruit blijkt dat de kwalificerende soorten niet gevoelig zijn voor verzuring of vermesting en het initiatief geen invloed heeft op het Natura 2000 gebied.

Daarnaast is de kwalitatieve en kwantitatieve beschrijving van de invloed van het aanbrengen van landschapselementen herzien. De berekeningen zijn aangepast en de 20 % correctie is achterwege gelaten. Hiermee voldoet de informatie aan de door de Commissie geadviseerde benadering.

De Commissie is van mening dat het MER en de aanvullende informatie voldoende inzicht verschaffen in de ammoniakdepositie.

2.2 Onvoldoende beeld van de actuele geurhinder

MER

De Commissie constateerde dat de gegevens over geur in het MER op een aantal aspecten onduidelijk waren:

- de toegepaste x- en y-coördinaten van de emissiepunten verschilden tussen de berekeningen van de geurhinder en de berekeningen van de ammoniakemissie. Dit heeft als consequentie dat de emissies van of geur, of ammoniak onjuist weergegeven zijn. Deze coördinaten horen immers voor beide berekeningen hetzelfde te zijn.
- Nabij het initiatief is het oprichten van een tuinbouwkas gepland. Het was de Commissie niet duidelijk wat de status is van de plannen van deze tuinbouwkas en of deze meegenomen moeten worden in de autonome ontwikkeling van het gebied.² Indien de bouw van de tuinbouwkas toegerekend moet worden aan de autonome ontwikkeling van het gebied dient te worden nagegaan of de tuinbouwkas in de beschouwing van geurgevoelige objecten moet worden meegenomen en de mate van bescherming daarvan.

De Commissie adviseerde aan te geven wat de juiste x- en y-coördinaten van de luchtwassers zijn en de emissieberekeningen voor geur, fijn stof en ammoniak daarop aan te laten passen.

Daarnaast adviseerde de Commissie de status van de plannen omtrent de tuinbouwkas te verhelderen en indien nodig deze in de beschouwing van de geurgevoelige objecten mee te nemen.

Aanvulling op het MER

De aanvulling geeft nieuwe bijlagen van berekeningen met de rekenmethodes V-stacks vergunningen (geur) en AAgro-stacks (ammoniak). De ingevoerde coördinaten zijn in beide rekenmethodes gelijk aan elkaar.

Daarnaast is kort aandacht besteed aan de status van de tuinbouwkas en is gesteld dat de planvorming nog in de beginfase is. Daarom is de tuinbouwkas verder niet als onderdeel van autonome ontwikkeling in de berekeningen meegenomen. De Commissie is het eens met dit uitgangspunt.

² Als er nog geen concrete plannen liggen, of als er ook geen procedure bij de gemeente gestart is tot realisatie of als de besluitvormingsprocedure nog in een beginfase is en er geen indicatie is dat er zekerheid bestaat over de realisatie hoeft de tuinbouwkas niet meegenomen te worden in de te verwachte ontwikkeling van het gebied.

De Commissie is van mening dat de betreffende informatie in het MER en de aanvulling te samen nu juist is weergegeven.

3. OVERIGE OPMERKINGEN OVER HET MER

3.1 Combiwasser in het voorkeursalternatief

MER

De Commissie constateerde dat in het voorkeursalternatief een combiwasser BWL 2006.14 wordt geplaatst. De tekeningen bij het dimensioneringsplan gaan uit van een vaste plaat bij het emissiepunt. Bij maximale ventilatie wordt gerekend met dezelfde uittreedsnelheid als bij lage debieten. De Commissie twijfelt over de haalbaarheid hiervan, omdat te verwachten is dat bij wisselende ventilatie bij een vaste plaat wisselende uittreedsnelheden ontstaan.

Dit wordt ook nog eens bevestigd in de toelichting van de combi-luchtwasser door de leverancier in bijlage 9 van het MER. Hierin is sprake van een weerstand van 57 Pa bij een volledig open lucht uittrede. Nu in de voorgestelde situatie met een vaste plaat wordt gewerkt die er voor zorgt dat de opening maar circa 15% van de maximale opening bedraagt, zal dit bij maximale ventilatie tot zeer grote, mogelijk niet realiseerbare, weerstanden gaan leiden.

De Commissie adviseerde ten behoeve van verdere besluitvorming te onderzoeken hoe de berekende uittreedsnelheid wordt verkregen.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling wordt informatie verschaft over de te overbruggen weerstanden in het totale systeem en de dimensionering van de luchtwassers. Bij de weerstandsgegevens is niet altijd duidelijk waarop de gebruikte weerstanden gebaseerd zijn. Bij de dimensioneringberekening is uitgegaan van een ventilatiedebiet conform V-stacks vergunning van 31 m³/h. Dit komt overeen met 50 % capaciteit en 14 Pa weerstand over de luchtwasser. De Commissie merkt hierbij op dat deze norm van toepassing is als invoergegeven in verschillende verspreidingsmodellen zoals het programma V-Stacks vergunning voor het bepalen van de geurbelasting op geurgevoelige objecten. Echter, voor het dimensioneren van de luchtwasser geldt dat uitgegaan moet worden van een maximale ventilatiecapaciteit, dus 100% capaciteit. Dit komt, rekening houdend met een gelijktijdigheidsfactor van 75%, overeen met een debiet van 60 m³/h met een daaruit voortvloeiende weerstand over de luchtwasser van 56 Pa.

Daarnaast is volgens bijgeleverde tekening gekozen voor een beweegbare plaat die niet aan het einde van de uitlaatkoker is gesitueerd³. Daardoor blijft twijfel bestaan over de haalbaarheid van de veronderstelde luchtsnelheid van 8,5 m/s aan de uitmonding van de uitlaatkoker.

De Commissie concludeert dat niet goed is vast te stellen of het ventilatiesysteem juist gedimensioneerd is en de veronderstelde luchtsnelheid zal worden

³ Volgens de Handleiding V-stacks vergunningen dient de uittreedsnelheid te worden bepaald op het uiteinde van het emissiepunt. Nu de plaat halverwege wordt geplaatst, wordt het emissiepunt waarmee gerekend dient te worden niet verkleind en kan zeker niet de genoemde luchtsnelheid worden gehaald.

gehaald. Hierdoor kunnen mogelijk de rekenresultaten ten aanzien van ammoniak, geur en fijn stof niet juist zijn. Met name op het punt van geur kan dit op een aantal geurgevoelige punten tot normoverschrijding leiden. De Commissie adviseert hier bij de verdere besluitvorming aandacht aan te schenken.

3.2 Mestvergisting en - verwerking

MER

De Commissie constateerde dat de installaties voor mestvergisting en -verwerking, zoals die in het eerste MER gepresenteerd zijn, uit de hoofdtekst van het aangepaste MER geschrapt zijn. In de doelstelling worden de mestvergisting en mestverwerking niet meer aangevoerd. Ook de bijgeleverde tekening lijkt daarop deels aangepast. In een toelichting tijdens een overleg tussen de Commissie, initiatiefnemer en bevoegd gezag heeft de initiatiefnemer bovendien nogmaals bevestigd dat geen mestvergisting en mestverwerking zullen plaatsvinden.

De Commissie constateerde evenwel dat in verschillende bijlagen de mestvergisting en mestverwerking nog wel worden genoemd, zoals onder andere in het geohydrologisch rapport en het akoestisch rapport. Daarnaast is de tekening niet in overeenstemming met de tekst. Op tekening waren in loods 4 installaties geprojecteerd voor omgekeerde osmose, ultrafiltratie en decantercentrifuge, welke normaliter gebruikt worden voor mestverwerking. Het MER geeft geen verklaring voor het gebruik van deze installaties.

De Commissie constateerde dat daarmee onduidelijkheid ontstond over de toepassing van de hiervoor genoemde installaties. De Commissie adviseerde hierin duidelijkheid te verschaffen.

Aanvulling op het MER

De aanvulling bestaat uit een volledig aangepast MER. De mestvergisting en -verwerking worden in de tekst, de bijlagen en tekeningen niet meer benoemd en de daarbij behorende installaties zijn verdwenen.

De Commissie is van mening dat de aangeleverde informatie duidelijkheid verschaft dat er geen mestvergisting en -verwerking zullen plaatsvinden.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Firma Van Rooij

Bevoegd gezag: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leudal

Besluit: vergunning op grond van Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0, D18.2

Activiteit: Oprichting van een inrichting bestemd voor het mesten of houden van varkens, installatie voor de verwerking van mest en organische stoffen

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Zie bijlage 2 voor een overzicht van de zienswijzen.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in de Streekbode d.d. 31 januari 2007
aanvraag richtlijnenadvies: 31 januari 2007
ter inzage legging startnotitie: 2 februari tot en met 15 maart 2007
richtlijnenadvies uitgebracht: 30 maart 2007
richtlijnen vastgesteld: 18 september 2007

kennisgeving MER in de Streekbode d.d. 20 februari 2008
aanvraag toetsingsadvies: 1 februari 2008
ter inzage legging MER: 21 februari tot en met 2 april 2007
aanvulling MER: 24 juni 2008
toetsingsadvies uitgebracht: 25 juli 2008

kennisgeving aanvullend MER in de Streekbode van december 2008
aanvraag toetsingsadvies: 9 december 2008
ter inzage legging MER: 11 december tot en met 14 januari 2009
aanvulling MER: 10 april 2009
aanvullend toetsingsadvies uitgebracht: 20 mei 2009

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een voldoende plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ing. H.J.M. Hendriks
mr. H.J.J. Hoogenboom (secretaris)
ir. N.G. Ketting (voorzitter)
ing. M. Pijnenburg

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. Boskamp Willems Advocaten namens F.H.P. Willems, Ell
2. Arag Rechtsbijstand namens T. Hendriks, Ell
3. Stichting Milieufederatie, Roermond
4. Dorpsraad, Ell
5. Arag Rechtsbijstand namens F.W. Vogel, Ell
6. Stichting tot behoud leefmilieu, Buggenum
7. Boskamp Willems Advocaten namens F.H.P. Willems, Ell

Aanvullend toetsingsadvies over het milieueffectrapport Varkenshouderij Van Rooij te Ell en de aanvulling daarop

De Firma Van Rooij wil een vleesvarkenbedrijf oprichten aan de Hunnissenstraat ongenummerd te Ell. Voor het huisvesten van 10.792 vleesvarkens zullen nieuwe stallen worden gerealiseerd en daarnaast zullen er installaties worden gebouwd voor de verwerking van mest en de opwekking van elektriciteit. het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leudal moet een besluit nemen over de hiervoor benodigde vergunningen Wet milieubeheer. Ter onderbouwing van deze besluitvorming is een milieueffectrapport opgesteld door de initiatiefnemer.

ISBN: 978-90-421-2619-0

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

w www.commissiemer.nl

